

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/3/2023
Identifikačné číslo spisu:	7007200691
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7007200691.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Bratislavské tlačiarne, akciová spoločnosť, so sídlom Mlynské Nivy 54, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 17 336 414, zastúpeného JUDr. František Kočka, advokát, Timonova 13, Košice, proti žalovanej Ing. Alexandra Chapčáková, PhD., so sídlom kancelárie Mirka Nešpora 11, Prešov, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o., v likvidácii, so sídlom Pražská 2, Košice, IČO: 31 338 429, zastúpenej JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom, v združení KATUNSKÝ, KUZMA, so sídlom kancelárie Floriánska 16, Košice, o vylúčenie majetkových práv zo súpisu konkurznej podstaty, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2Cbi/7/2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. novembra 2022 č. k. 2Cbi/7/2007-346, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. novembra 2022 č. k. 2Cbi/7/2007-346 m e n í tak, že Doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii v konkurze, IČO: 31 338 429, j e p o v i n á vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii v konkurze, IČO: 31 338 429, majetok uvedený v podaní správkyne konkurznej podstaty zo dňa 24.5.2007 konkurzného konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 3K/183/2002 ako „Majetok úpadcu uvedený v súpise konkurznej podstaty, bod č. 4 Finančné investície - podielové cenné papiere a iné finančné investície: 1/ ocenený súdnoznaleckým posudkom znaleckej organizácie SK ACTIVE s.r.o. č. 38/2004 zo dňa 8.9.2004 ako všeobecná hodnota pohľadávok a záväzkov a z tohto plynúcich práv a povinností spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii Košice vyplývajúca zo Zmluvy o nájme pozemku a dlhodobom podnájme uzatvorenej medzi Bratislavské tlačiarne, a. s. a BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. Bratislava 29.1.1998 a Dodatku č. 1 k tejto zmluve z 8.7.2002 a zo Zmluvy o dlhodobom podnájme pozemku medzi NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o. Bratislava a BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. ako „aktívum vyplývajúce z možného ďalšieho prenájmu pozemku po 31.1.2028 do 31.12.2028“, t. j. na obdobie 11 mesiacov stanovená na sumu 6.085.080,- Sk a

2/ ocenený súdnoznaleckým posudkom znaleckej organizácie SK ACTIVE s.r.o. č. 39/2004 zo dňa 15.12.2004 ako všeobecná hodnota aktív spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii vyplývajúca z prevodu nájomného práva vzniknutého na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej medzi NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o. Bratislava a BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. Bratislava 29.1.1998 ako „aktívum vyplývajúce z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu“ na obdobie 2 mesiacov stanovená na sumu 415.310,- Sk.

II. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a predchádzajúceho odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 10. novembra 2022 č. k. 2Cbi/7/2007-346 (druhým v poradí), v prvom výroku žalobu zamietol. Druhým výrokom rozhodol, že stranám sporu nepriznáva náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že podanou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd vylúčil zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu (ďalej tiež „súpis“) BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii, Pražská 2, Košice, IČO: 31 338 429 (ďalej aj „BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o.“ alebo „úpadca“), majetkové práva ocenené znaleckým posudkom č. 38/2004 zo dňa 8.9.2004 (ďalej tiež „znalecký posudok č. 38/2004/SKA“) a ďalšie majetkové práva ocenené znaleckým posudkom č. 39/2004 zo dňa 15.12.2004 (ďalej tiež „znalecký posudok č. 39/2004/SKA“), oba spracované znaleckou organizáciou SK ACTIVE, s.r.o., Trebišov.

3. Na základe výzvy krajského súdu žalobca podaním zo dňa 31. augusta 2020 (č. l. 228 spisu) upresnil petit žaloby navrhujúc, aby súd uložil žalovanej správkyni povinnosť vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu majetok uvedený v súpise, bod č. 4 Finančné investície - podielové cenné papiere a iné finančné investície:

- I. ocenené znaleckým posudkom č. 38/2004/SKA zo dňa 8.9.2004 ako všeobecná hodnota pohľadávok a záväzkov a z toho plynúcich práv a povinností spoločnosti úpadcu, vyplývajúca zo zmluvy o nájme pozemku a dlhodobom podnájme uzatvorenej medzi žalobcom a úpadcom dňa 29.1.1998 a dodatku č. 1 k tejto zmluve zo dňa 8.7.2002

a zo zmluvy o dlhodobom podnájme pozemku medzi NÁKUPNÉ CENTRUM s. r. o., Bratislava a úpadcom ako „aktívum vyplývajúce z možného ďalšieho prenájmu pozemku po 31.1.2028 do 31.12.2028“, na obdobie 11 mesiacov stanovené na sumu 6.085.080,- Sk

- II. ocenené znaleckým posudkom č. 39/2004/SKA zo dňa 15.12.2004, ako všeobecná hodnota aktív spoločnosti úpadcu vyplývajúca z prevodu nájomného práva vzniknutého na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej medzi NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o., Bratislava a úpadcom dňa 29.1.1998 ako „aktívum vyplývajúce z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu“ na obdobie 2 mesiacov stanovené na sumu 415.310,- Sk.

4. Žalobca žiadal tieto majetkové práva vylúčiť ako do súpisu zapísané nedôvodne.

Uviedol, že uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3K/183/2002 bol dňa 30.4.2003 vyhlásený konkurz na majetok úpadcu; za správkyniu bola neskôr ustanovená žalovaná.

Do súpisu boli zaradené aj majetkové práva ocenené znaleckými posudkami

(č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA), odvodené z nájomných zmlúv. Išlo o zmluvu o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998, ktorú žalobca uzavrel s BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. na prenájom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. A. - B. na dobu určitú od 1.2.1998 do 31.1.2028, v znení Dodatku č.

1 zo dňa 8.7.2002

(ďalej tiež „dodatok č. 1“), ktorým sa upravila doba nájmu až do 31.12.2028 a o zmluvu zo dňa 29.1.1998 o nájme nebytových priestorov na ulici R.

na dobu určitú od 1.2.1998 na 30 rokov, uzatvorenú medzi NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o., Bratislava ako podnájomcom a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. ako nájomcom.

V znaleckom posudku č. 38/2004/SKA bol ako aktívum určený možný ďalší nájom predmetného pozemku aj po dátume 31.1.2028 do 31.12.2028 (11 mesiacov), s hodnotou nájmu 6.085.080,50 Sk (201.987,67 eur). V znaleckom posudku č. 39/2004/SKA bolo určené ďalšie aktívum úpadcu, a to právo vyplývajúce z prevodu nájomného práva

zo zmluvy o nájme zo dňa 29.1.1998 a prenájom nebytových priestorov na ulici R., ako „aktívum vyplývajúce z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu“ na obdobie 2 mesiacov stanovené na sumu 415.310,- Sk. (13.785,77 eur).

5. Nárok na vylúčenie zo súpisu žalobca vyvodzoval z tvrdenia o neplatnosti dodatku

č. 1 k zmluve o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998, uzavretého dňa 8.7.2002 medzi žalobcom ako prenajímateľom a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. ako nájomcom, v zastúpení P. A., likvidátorkou (ďalej tiež „dodatok č. 1“).

Týmto dodatkom sa menil čl. 2 zmluvy o nájme pozemku s tým, že doba trvania nájmu pôvodne dohodnutá od 1.2.1998 do 31.1.2028 sa predlžuje do 31.12.2028.

Podľa žalobcu bola likvidátorka oprávnená uzatvárať nové zmluvy len v súvislosti s ukončením nevybavených obchodov úpadcu, a preto dodatok č. 1 je v rozpore

so zákonom stanovenou povinnosťou likvidátora, nakoľko išlo o vznik nových právnych vzťahov. Preto ide podľa § 39 OZ o absolútne neplatný právny úkon a nemohli z neho vzniknúť žiadne práva a záväzky pre zmluvné strany. Na základe dodatku č. 1 nedošlo

zo strany BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. (úpadcu) ani k zaplateniu nájomného (vopred) za obdobie od 1.2.2028 do 31.12.2028 a žalobca neeviduje v účtovníctve takúto pohľadávku voči úpadcovi, ako ani úhradu nájmu od úpadcu za toto obdobie,

ako je uvedené v dohode o vzájomnom vyrovnaní pohľadávok a záväzkov

zo dňa 10.7.2002. Podľa žalobcu z neplatného právneho úkonu nebolo možné postúpiť žiadne práva ani ich oceniť, a preto nemohli byť dôvodne a oprávnene zaradené do súpisu. Zo znaleckého posudku č. 38/2004/SKA podľa žalobcu vyplýva, že hodnota nájmu

bola stanovená ako finančné aktívum úpadcu, v skutočnosti však nemôže ísť o aktíva úpadcu, pretože sa nejedná o také aktívum, ktoré by bolo postihnuteľné výkonom rozhodnutia. Preto ani nemalo byť ocenené aktívum uvedené v znaleckom posudku

č. 38/2004/SKA zaradené do súpisu konkurznej podstaty úpadcu.

6. K ďalšiemu aktívu, ocenenému znaleckým posudkom č. 39/2004/SKA, ktorým bola určená všeobecná hodnota aktív úpadcu, vyplývajúca z prevodu nájmu práva vzniknutého

na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov zo dňa 29.1.1998 medzi NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o. Bratislava a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o., v sume 415.310,- Sk, žalobca uviedol, že táto nájomná zmluva nadväzovala na zmluvu o dlhodobom nájme pozemku medzi žalobcom a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. zo dňa 29.1.1998

a na kúpnu zmluvu uzavretú totožného dňa medzi žalobcom a NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o. Bratislava. Z posudku vyplynulo, že nakoľko bolo dohodnuté priebežné financovanie a vyúčtovanie nájomného vzťahu, nevzniklo úpadcovi žiadne aktívum v podobe pohľadávky, takéto aktívum sa nenachádza v účtovnej evidencii úpadcu.

Z tohto posudku nie je podľa žalobcu zrejмый ani spôsob, akým by malo dôjsť k získaniu možnosti nájmu nebytových priestorov prenajatých úpadcovi, nakoľko zmluva bola uzavretá na dobu určitú a strany sa vzdali práva výpovede do 1.3.2028.

Podľa žalobcu predmetné majetkové práva ocenené predmetnými znaleckými posudkami nepatria do súpisu konkurznej podstaty úpadcu a navrhol ich zo súpisu vylúčiť.

7. Žalovaná správkyňa sa k žalobe pôvodne vyjadrila tak, že majetkové práva

sú do konkurznej podstaty úpadcu zaradené dôvodne a správne, pretože ide o majetkové práva, ktoré

nesporne patria úpadcovi, a ktorých hodnota bola stanovená znalcami z príslušného odboru. Ďalej uviedla, že majetkové práva nie sú vecou, a preto nemožno podľa ust. § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších právnych predpisov (ďalej tiež „ZKV“) žalovať ich vylúčenie z konkurznej podstaty.

A keďže žalobca netvrdí, že má k týmto majetkovým právam vlastnícky alebo iný vzťah, neuplatňuje k nim žiaden nárok, nemá vecnú aktívnu legitimáciu v spore.

Z týchto dôvodov žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

8. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom zo 16. decembra 2020,

č. k. 2Cbi/7/2007-250 žalobu zamietol a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok

na náhradu trov konania v celom rozsahu. Na odvolanie žalobcu tento rozsudok, primárne z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (nepreskúmateľnosť rozhodnutia),

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 21. júna 2022, sp. zn. 5Obo/5/2021, zrušil a vrátil vec krajskému súdu

na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Najvyšší súd v tomto uznesení okrem iného uložil súdu prvej inštancie opätovne sa vecou zaoberať, a to viacerými otázkami, ktoré mohli mať vplyv na vecne správne rozhodnutie v spore: 1/ či likvidátor neskoršieho úpadcu

pri uzatvorení dodatku č. 1 konal oprávnene (zákonne), t. j. v rozsahu danom ustanovením

§ 72 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení ku dňu 8. júla 2002, a teda či dodatok

č. 1 z hľadiska tohto konania likvidátora je alebo nie je (absolútne) neplatným právnym úkonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), a potom, 2/ či nájom pozemku špecifikovaného

v zmluve o nájme pozemku uzavretej medzi žalobcom a úpadcom dňa 29. januára 1998, má skončiť 31. januára 2028, alebo (v zmysle dodatku č. 1) 31. decembra 2028, a tiež, 3/ na ktorú dobu nájmu sa vzťahuje vopred zaplatené nájomné podľa zmluvy o nájme pozemku uzavretej medzi žalobcom a úpadcom dňa 29. januára 1998,

4/ či „Súhlas s prevodom práva nájmu“ z 10. júla 2002 je platným právnym úkonom,

ak bol žalobcom udelený „na prevod práva nájmu na iný subjekt“, t. j. do budúca všeobecne bez určenia konkrétneho subjektu, či 5/ je právne možné považovať

za „aktívum“ úpadcu speňažiteľné správcom v konkurze na majetok úpadcu „aktívum vyplývajúce z prevodu nájmu pozemku po 31.1.2028 do 31.12.2028“, resp. „aktívum vyplývajúce z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu“, ak by k takému „prevodu práva“ chýbal súhlas prenajímateľa (vlastníka) a napokon, 6/ či (ne)má

na možnosť považovať „právo prevodu“ nájmu za „aktívum“ na strane úpadcu vplyv okolností vzájomnej prepojenosti v konaní doložených zmlúv uzavretých

dňa 29. januára 1998 - Kúpna zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena medzi žalobcom a Nákupné centrum s.r.o., - Zmluva o nájme pozemku medzi žalobcom a úpadcom, - Zmluva o dlhodobom podnájme pozemku medzi úpadcom a Nákupné centrum s.r.o. (ďalej tiež „otázka 1/ - až 6/“). Odvolací súd konštatoval nepreskúmateľnosť odôvodnenia v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie, keď na uvedené otázky, nastolené žalujúcou stranou v konaní pred súdom prvej inštancie, malo byť, avšak nebolo adekvátne, resp. vôbec odpovedané.

9. Súd prvej inštancie po vrátení veci v ďalšom konaní opätovne vykonal a doplnil dokazovanie a po zistení, že P. A. ako likvidátorka úpadcu od 23.05.2002, podpísala dodatok č. 1 dňa 08.07.2002 k zmluve o nájme pozemku z 29.01.1998

(dodatok o predĺžení nájmu od 31.01.2028 do 31.12.2028, t.j. o ďalších 11 mesiacov), v napadnutom v poradí druhom rozsudku, v odpovedi na otázku č. 1/ konštatoval,

že tým prekročila svoje právomoci likvidátorky. S poukazom na § 70 ods. 3 zákona

č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ObZ“) uviedol, že likvidátor má obmedzenú pôsobnosť, pričom nové zmluvy môže uzatvoriť

len v súvislosti s ukončením nevybavených obchodov. Likvidátor teda nemôže uzatvárať nové zmluvy, ktoré nevedú k ukončeniu nevybavených obchodov a ak tak uvedená likvidátorka v danom prípade urobila, ide o porušenie § 72 ods. 1 ObZ (aktuálne § 75b

ods. 3 ObZ), dodatok č. 1 je z tohto dôvodu neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej tiež „OZ“) a z tohto dodatku nevznikli žiadne práva,

ktoré by žalovaná správkyňa konkurznej podstaty úpadcu BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. mohla zapísať do súpisu konkurznej podstaty.

Vo výsledku podľa súdu prvej inštancie ide o nedostatok súpisu konkurznej podstaty (ďalej tiež „súpis“), keď žalovaná správkyňa do súpisu zaradila neexistujúce právo z neplatného úkonu (dodatku č. 1), nejedná sa teda o majetkové právo úpadcu, a preto nemôže byť predmetom speňažovania v konkurznom konaní. Zároveň konštatoval, že nemôže byť ani vylúčené zo súpisu, ako sa domáha žalobca, „pretože do súpisu konkurznej podstaty bolo zapísané niečo, čo neexistuje. Nedostatok súpisu konkurznej podstaty nemôže viesť k tomu, aby žalobca mohol žiadať vylúčiť toto majetkové právo zo súpisu konkurznej podstaty.“

10. Súd prvej inštancie ďalej nadviazal svojím záverom, že „právo k veciam a majetkovým právam zapísaným do konkurznej podstaty nesvedčí úpadcovi. Žalobca v tomto konaní ani netvrdil to, že právo prenájmu svedčí žalobcovi, iba sa domáhal, aby zo súpisu bolo vylúčené predmetné majetkové právo - právo prenájmu pozemku na ďalšie obdobie od 1.2.2028 do 31.12.2028“. Dodal, že „ak do súpisu sú zapísané veci alebo majetkové práva, ktoré tam zapísané byť nemali, je vecou konkurzného súdu a správcu konkurznej podstaty, aby súpis upravili tak, aby v súpise bolo iba to, čo je majetkom alebo majetkovým právom úpadcu a je možné speňažiť v konkurznom konaní“. Uzavrel, že „žalobca nie je aktívne legítimovaný k tomu, aby žalobou o vylúčenie neexistujúcich majetkových práv naprával chyby súpisu konkurznej podstaty. K tomu je oprávnený iba konkurzný súd a žalovaná správkyňa“.

11. Podľa súdu prvej inštancie toto konanie o vylúčenie majetku zo súpisu nie je takým konaním, ktoré môže zlepšiť právne postavenie žalobcu vo vzťahu k jeho iným zmluvným vzťahom alebo k žalovanej strane. Nejedná sa o konanie o určení práva, ale o vylúčenie majetku zo súpisu a jeho výsledok (kladný alebo záporný) nemôže byť podkladom pre žiadny iný súdny spor, týkajúci sa predmetných majetkových práv (o to viac, ak pre neplatnosť dodatku č. 1 právo prenájmu na ďalšie obdobie neexistuje). Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie už odpoveď na ďalšie otázky (tu uvedené v ods. 10 pod bodom 2/ až 6/) nepovažoval za významné pre rozhodnutie v spore, a preto sa nimi nezaoberal „v rámci zásady hospodárnosti súdneho konania“.

12. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 257 CSP tak, že stranám sporu nepriznal náhradu trov konania, keď vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa v tom, že žalobca podal žalobu o vylúčenie dotknutých majetkových práv úpadcu (ocenených znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA) na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K/183/2002-134 z 12. júna 2007.

Uviedol, že neúspech žalobcu bol z toho dôvodu, že žalovaná správkyňa nedôvodne do súpisu zapísala predmetné majetkové práva, a to právo prenájmu pozemkov na ďalšie obdobie 11 mesiacov bez toho, aby dôsledne skúmala, či dodatok č. 1 je platný a či bola likvidátorka P. A. oprávnená uzatvoriť dodatok, ktorým na ďalších 11 mesiacov v časovom horizonte o 26 rokov od uzatvorenia dodatku predĺži nájomný vzťah, namiesto toho, aby nájomný vzťah ukončila. Ďalej súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa v tom, že žalovaná správkyňa ani v priebehu konania „neprejavila záujem upraviť súpis konkurznej podstaty tak, aby zodpovedal reálnemu stavu majetku úpadcu a aby v súpise konkurznej podstaty nebol majetok, ktorý tam nemal byť zaradený“. Zvýraznil, že žalobca podal žalobu nedôvodne a žalovaná správkyňa zaradila predmetné majetkové právo prenájmu pozemkov do súpisu taktiež nedôvodne, a preto súd nárok na náhradu trov konania nepriznal ani jednej zo strán sporu.

13. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca (ďalej tiež „odvolateľ“) v zákonnej odvolacej lehote, a to z dôvodov ním vyvodzovaných z ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“). Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa odvolacieho návrhu tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu a žalobcovi prizná proti žalovanej správkyňi náhradu trov

prvoinštančného ako aj odvolacieho konania. Odvolateľ poukázal na znenie ust. § 365 ods. 1 CSP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolateľ vzhľadom na vyššie zvýraznenú právnu úpravu v odvolaní vzniesol voči napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie viacero podrobne odôvodnených námietok (ďalej tiež „námietka a/ až h/“), podľa ktorých súd prvej inštancie:

a/ nepostupoval podľa záväzného právneho názoru vysloveného v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 5Obo/5/2021 z 21.06.2022, ktorým bol zrušený prvý rozsudok súdu prvej inštancie, keďže okrem otázky č. 1 nedal žiadnu odpoveď na ďalšie otázky č. 2 až 6 rovnako vymedzené v ods. 48 uvedeného kasačného rozhodnutia najvyššieho súdu,

a to ako relevantné skutkové a právne otázky, kľúčové pre rozhodnutie vo veci;

b/ hoci dal skutkovo a právne správnu odpoveď na prvú z týchto otázok, so záverom o neplatnosti Dodatku č. 1 k Zmluve o nájme pozemku z 29.01.1998, za obdobie od 01.02.2028 do 31.12.2028, nesprávne následne vyvodil, že ak predmetné právo prenájmu na základe tohto dodatku nevzniklo, nemôže byť ani vylúčené zo súpisu konkurznej podstaty, „pretože do súpisu konkurznej podstaty bolo zapísané niečo,

čo neexistuje“. K rozhodnutiu o zamietnutí žaloby v tejto časti súd prvej inštancie neuviedol žiadny logický argument, ani právnu normu, ustálenú súdnu prax, či názor právnej vedy, z ktorého by mali tieto závery vyplývať. Ak správkyňa takéto neexistujúce „právo“ do súpisu zapísala a odmieta ho zo súpisu vyradiť, nie je na strane žalobcu

iný právny prostriedok na dosiahnutie nápravy, než excindačná žaloba.

Rozhodnutie je v tejto časti nielen nesprávne, ale aj nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné až arbitrárne, čím malo dôjsť k zásahu do odvolateľovho práva na spravodlivý súdny proces;

c/ nesprávne (v ods. 31) konštatoval, že žalované právo nesvedčí úpadcovi a že žalobca

ani netvrdil, že mu právo prenájmu svedčí; uvedené je v rozpore so závermi najvyššieho súdu v jeho uznesení z 21.06.2022 (ods. 59), podľa ktorých predmetná vylučovacia žaloba predstavuje jediný možný procesno - právny prostriedok vylúčenia majetku zo súpisu. V tejto súvislosti odvolateľ uviedol, že nahliadnutím do konkurzného spisu sám zistil,

že ako ku dňu 10.11.2022, tak ku dňu 13.12.2022 dotknuté „práva ocenené znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA ... boli súčasťou súpisu“;

d/ nezobral do úvahy, že žalobca sa domáha nielen vylúčenia majetkových práv vyvodzovaných z dodatku č. 1 k zmluve o nájme (za dobu od 01.02.2028 do 31.12.2028), ale aj majetkových práv za dobu od 01.02.1998 do 31.01.2028, vyplývajúcich zo zmluvy o nájme, pričom ich zaradenie do súpisu sa týka žalobcu ako zmluvnej strany tejto zmluvy o nájme (zmluvnou stranou nebol len úpadca, ale aj žalobca). Ďalej súd nezobral do úvahy to, že účelom súpisu je speňaženie do súpisu zaradeného majetku, preto podanie predmetnej žaloby má speňaženiu zabrániť a nebolo samoúčelné. Aj vzhľadom

na žalobcovo odvolanie predchádzajúceho súhlasu s prevodom práva nájmu, nemá nikto iný než žalobca „lepšie právo“ k majetkovým hodnotám zaradeným do súpisu,

keď bez súhlasu žalobcu správkyňa nemôže postúpiť - speňažiť tieto majetkové práva,

čo platí pokiaľ ide o práva ocenené oboma znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA

a č. 39/2004/SKA. V tejto súvislosti nebola súdom zohľadnená ani prepojenosť nájomného vzťahu medzi žalobcom a úpadcom s ďalšími právnymi vzťahmi, týkajúcimi

sa podnájomnej zmluvy z 29.01.1998, ktorou úpadca prenechal do podnájmu predmetné pozemky na totožnú dobu spoločnosti Nákupné centrum s.r.o. a kúpnej zmluvy z 29.01.1998, ktorou žalobca ako

predávajúci previedol vlastnícke právo k stavbe

súp. č. XXXX na parc. č. XXXX, LV č. XXXX pre obec A., kat. úz. B.

na kupujúceho Nákupné centrum s.r.o., v ktorej čl. IV boli dojednané vecné bremená, vrátane predkupného práva viazaného na skončenie nájmu;

e/ z hľadiska § 19 ods. 2 ZKV nesprávne uzavrel, že žalobca nie je aktívne legitimovaný k tomu, aby žalobou o vylúčenie neexistujúcich majetkových práv naprával chyby súpisu a že k tomu je oprávnený iba konkurzný súd a žalovaná správkyňa, keďže žalobca okrem podanej žaloby nemá iný prostriedok nápravy voči nedôvodne alebo nesprávne zapísaným majetkovým právam, a tieto dôvody ako aj zamietnutie celej žaloby vykazuje znaky denegatio iustitiae;

f/ nesprávne uzavrel, že toto konanie nemôže zlepšiť právne postavenie žalobcu, keďže podľa odvolateľa mu nemôže byť jedno, na koho by prešli pri prípadnom speňažení (postúpení) do súpisu zapísané majetkové práva;

g/ nesprávne a vnútorne rozporne, nelogicky a zmätočne uzavrel (v ods. 34 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), že ak likvidátorka uzavrela neplatný dodatok č. 1, tak toto samé o sebe vedie k tomu, že nemohlo byť žalobe vyhovené;

h/ nesprávne a v rozpore so záväzným právnym názorom najvyššieho súdu považoval posudzovanie ďalších otázok č. 2 až 6 vymedzených v kasačnom uznesení za nadbytočné, keďže v odpovedi na otázku č. 1/ sa venoval iba dodatku č. 1, avšak opomenul, že žaloba sa týkala aj do súpisu zahrnutých majetkových práv za dobu od 01.02.1998 do 31.01.2028, hoci v ods. 4 odôvodnenia sám zdôraznil obe súpisové zložky majetku, jednu týkajúcu

sa doby nájmu 11 mesiacov a druhú doby nájmu 30 rokov. Toto opomenutie podľa odvolateľa nemožno racionálne vysvetliť, ani ospravedlniť zásadou hospodárnosti konania, či iným právne relevantným dôvodom.

15. V ďalšej časti odvolania odvolateľ podrobne vysvetľuje a ponúka vlastnú odpoveď

na otázky č. 2 až 6, odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí nezodpovedané. V podstate uvádza (k otázke č. 2), že vo väzbe na závery súdu prvej inštancie k otázke č. 1, nájom pozemku špecifikovaného v zmluve o nájme medzi žalobcom a úpadcom z 29.01.1998, má skončiť 31.01.2028. K ukončeniu tohto nájomného vzťahu nedošlo

ani v súvislosti s výpoveďou správkyne z 18.02.2010, a to podľa záverov právoplatného rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Cbi/6/2010 z 11.05.2016; neplatnosť ďalšej výpovede správkyne z nájmu z 08.08.2022 je predmetom samostatnej žaloby a iného konania na Krajskom súde v Košiciach, sp. zn. 1Cbi/1/2022. Podľa odvolateľa

(k otázke č. 3) vopred zaplatené nájomné podľa zmluvy o nájme z 29.01.1998 sa vzťahuje na obdobie od 01.02.1998 do 31.01.2028, pričom, vo väzbe na neplatnosť dodatku č. 1

a na to, že nájomné bolo vopred uhradené pred uzavretím dodatku č. 1, je neplatná

aj dohoda o vzájomnom vyrovnaní pohľadávok a záväzkov z 10.07.2002 (keďže zahŕňala aj dobu nájmu podľa dodatku č. 1). Ďalej odvolateľ (k otázke č. 4) uviedol, že ako vlastník pozemkov dotknutých nájomom má právo sa rozhodnúť, komu tieto prenechá do užívania a na tom nič nemení ani vyhlásenie konkurzu na majetok nájomcu, ani to, že nájomné

už bolo vyplatené, keďže právo užívať predmet nájmu (nájomného vzťahu) sa naplňa

až postupne v priebehu času do 31.01.2028. A napokon (k otázkam č. 5 a č. 6) uviedol,

že z Nájomnej zmluvy z 29.01.1998, Zmluvy o dlhodobom podnájme pozemku z 29.01.1998 a Kúpnej zmluvy z 29.01.1998 vyplývajú pre žalobcu ale aj pre úpadcu práva (aktíva) ako aj povinnosti (pasíva). Preto žalovaná správkyňa nebola oprávnená práva a povinnosti vyplývajúce z možného prevodu nájmu zaradiť do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, keďže aktíva tu nemožno oddeliť od pasív, o to viac, ak k týmto právam a povinnostiam nebol žalobcom udelený platný súhlas a aj predchádzajúci (neplatný) súhlas bol žalobcom odvolaný a vo vzťahu k právam a povinnostiam vyplývajúcim z podnájomnej zmluvy a z kúpnej zmluvy žalobca neudelil žiadny súhlas.

V nájomnom vzťahu v danom prípade ide nielen o pohľadávku (aktívum) úpadcu,

ale o komplex práv a jeho povinností (aj pasív úpadcu).

16. Odvolateľ za „absurdné“ označil odôvodnenie rozhodnutia o trovách konania, keď súd prvej inštancie konštatuje neúspech žalobcu v konaní a súčasne to, že žalovaná správkyňa zapísala právo

prenájmu pozemkov na ďalších 11 mesiacov nedôvodne.

Súd sa však v rozhodnutí nevysporiadal s ďalším nárokom, týkajúcim sa doby nájmu od 01.02.1998 do 31.01.2028, čo má vplyv aj na vecnú správnosť a preskúmateľnosť rozhodnutia o náhrade trov konania. Postup a rozporuplnú obranu žalovanej vo vzťahu k predmetu sporu v tomto konaní a (odchylnú) v konaniach súvisiacich, odvolateľ považuje za taký výkon práva žalovanou, ktorý odporuje dobrým mravom a ako taký by nemal požívať právnu ochranu.

17. K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná (v podaní z 19.01.2023) tak, že odvolanie považuje za nedôvodné, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne i právne správne, navrhla ho preto potvrdiť a žalovanej priznať plnú náhradu trov konania.

Ďalej uviedla, že „bez ohľadu na správnosť záverov súdu prvej inštancie, žaloba by musela byť zamietnutá aj z dôvodov, že dňa 4.11.2022 žalovaná ako správkyňa konkurznej podstaty vylúčila sporné majetkové práva zo súpisu konkurznej podstaty, o čom bol súd informovaný podaním dňa 7.11.2022“ (najvyšší súd poznamenáva, že v záhlaví podania z 19.01.2023 adresovaného Krajskému súdu v Košiciach žalovaná uviedla

„ku sp. zn.: 2Cbi/7/2010“, avšak správna spisová značka prvoinštančného konania mala byť 2Cbi/7/2007).

18. Odvolateľ vo svojej replike (v podaní z 31.01.2023) tvrdenie žalovanej o vylúčení predmetných majetkových práv zo súpisu poprel. Uviedol, že podaním zo 4.11.2022, doručeným krajskému súdu 7.11.2022, žalovaná v konkurznom konaní sp. zn. 3K 183/02 predložila „vylúčenie majetkových práv zo súpisu konkurznej podstaty ohodnotených znaleckým posudkom č. 81 znaleckej organizácie SK AKTIVE, s.r.o. zo dňa 09.09.2018

vo výške 141.294,00 eur s týmto nájomom spojených...“. Tento znalecký posudok však nepripojila a v pochybnostiach má odvolateľ za to, že došlo k vylúčeniu iných,

než žalovaných práv, ktoré sú predmetom jeho žaloby v danom konaní.

Žalobca poukázal na dôvodnosť svojho odvolania a navrhol mu vyhovieť.

19. Žalovaná vo svojej duplike (v podaní z 20.02.2023) uviedla, že „vylúčila zo súpisu konkurznej podstaty majetkové práva, ktoré sú predmetom žaloby a konania vedeného

pod sp. zn.: 2Cbi/7/2009. Majetkové práva boli pôvodne ocenené znaleckými posudkami

č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA a neskôr Znaleckým posudkom č. 81 zo dňa 9.8.2018. Ide však o totožné majetkové práva. V súpise konkurznej podstaty sa už nenachádzajú majetkové práva ocenené znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA

a preto ich nie je možné z majetkovej podstaty vylúčiť“ (najvyšší súd poznamenáva,

že správna spisová značka prvoinštančného konania v texte dupliky mala

býť 2Cbi/7/2007).

20. Podľa ďalšieho vyjadrenia odvolateľa (v podaní zo 14.11.2023), z doterajšieho stavu spisového materiálu v konaniach Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cbi/7/2007

ani sp. zn. 3K 183/02 nevyplýva, že by boli zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu vylúčené tie majetkové práva, ktoré sú predmetom žaloby v súdnom konaní

sp. zn. 2Cbi/7/2007. Poukázal na nesprávne uvedené spisové značky prvoinštančného konania vo vyjadrení a duplike žalovanej k odvolaniu a taktiež na svoj návrh z 2.1.2023

na odstránenie neurčitosti súpisu, adresovaný konkurznému súdu. Zdôraznil, že súd prvej inštancie v čase rozhodovania 10.11.2022 vo veci v konaní sp. zn. 2Cbi/7/2007 nemal reálnu vedomosť o podaní žalovanej správkyne zo 4.11.2022 o vylúčení dotknutých majetkových práv zo súpisu, keďže podanie bolo adresované k inej spisovej značke

(3K 183/02). Preto aj v prípade, ak by žalovaná vylúčila zo súpisu predmetné majetkové práva a toto oznámila súdu až po podaní odvolania, prípadný neúspech žalobcu v doterajších konaniach by zavinila žalovaná, čo by malo mať vplyv na rozhodnutie o náhrade trov konania. Vzhľadom na pretrvávajúce pochybnosti o skutočnom vylúčení predmetných majetkových práv zo súpisu, žalobca trval na podanom odvolaní a zopakoval svoj odvolací návrh.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 470 ods. 4 CSP) po zistení, že odvolanie, ktoré má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou - stranou sporu (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 a § 356 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), pričom po dokazovaní (§ 384 CSP) vykonanom na nariadenom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

K procesnému postupu v odvolacom konaní

22. Odvolací súd k procesnému postupu v odvolacom konaní primárne uvádza, že sa pokúsil spor vyriešiť zmierom (čl. 17, § 144, § 148 ods. 1 vo väzbe na § 378 ods. 1 CSP), resp. vzhľadom na tvrdenie žalovanej v jej vyjadrení k odvolaniu, odkazujúcim na jej podanie zo 4.11.2022 adresované Krajskému súdu v Košiciach, že sporné „majetkové práva“, ktoré sú predmetom excindačnej žaloby v danom konaní zo súpisu už vylúčila, viedol žalobcu k späťvzatiu žaloby. Žalobca však s poukazom na svoje pretrvávajúce pochybnosti, či správkyňa skutočne zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu vylúčila dotknuté majetkové práva, čo súviselo aj s nejednoznačnosťou vyjadrení žalovanej a ňou uvádzaných chybných údajov v podaniach adresovaných súdom, zotrval v celom rozsahu ako na podanej excindačnej žalobe, tak na podanom odvolaní.

23. Odvolací súd následne vo veci nariadil pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP a vykonal ho dňa 28.05.2024 v neprítomnosti žalovanej a jej právneho zástupcu, ktorí v podaní z 21.05.2024, doručenom najvyššiemu súdu 27.05.2024, ospravedlnili svoju neúčasť, pričom súhlasili s prejednaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti. Žalovaná zároveň pripojila kópiu svojho podania označeného „Súpis konkurznej podstaty - doplnenie“ zo dňa 4.11.2022, doručeného Krajskému súdu v Košiciach elektronicky 6.11.2022 a podľa prezentačnej pečiatky podateľne krajského súdu dňa 7.11.2022.

24. Z vyššie uvedeného opisu konania pred súdom prvej inštancie, napadnutého rozsudku, podaného odvolania a následných vyjadrení sporových strán, je možné zosumarizovať, že predmetom tohto odvolacieho konania je odvolanie žalobcu proti (druhému) zamietavému rozhodnutiu súdu prvej inštancie o excindačnej (vylučovacej) žalobe podanej žalobcom podľa ust. § 19 ods. 2 ZKV na výzvu Krajského súdu v Košiciach, konajúceho o konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu uznesením z 30. apríla 2003, sp. zn. 3K/183/2002.

25. Aj keď Zákon o konkurze a vyrovnaní bol s účinnosťou od 1. júla 2005 zrušený Zákomom o konkurze a reštrukturalizácii (§ 208, článok IV, zák. č. 7/2005 Z. z., ďalej tiež „ZKR“), podľa prechodných ustanovení (§ 206 ods. 1 a nasl. ZKR), konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších predpisov.

26. Z uvedeného vyplýva, že právnym základom konania a rozhodovania o vylučovacej žalobe v danom konaní je úprava v ust. § 19 ods. 1 a 2 ZKV, podľa ktorého, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. (2) Súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnenne.

27. Konanie o takejto vylučovacej žalobe má charakter sporového konania vyvolaného konkurzom, a aj

keď tu začalo dôjdením žaloby na súd 3. júla 2007 v režime Občianskeho súdneho poriadku (t. j. zákona č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016), tak s účinnosťou od 1. júla 2016 podlieha úprave Civilného sporového poriadku, keďže podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

28. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

29. Podľa § 390 CSP, odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

30. Odvolací súd v rámci vykonaného odvolacieho prieskumu v rozsahu (§ 379 CSP) a z dôvodov ako odvolateľ vymedzil v podanom odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), zistil opodstatnenosť odvolania primárne z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v tej časti, v ktorej odvolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý okrem toho, že nezodpovedal všetky skutkové a právne otázky podstatné pre rozhodnutie vo veci, ako mu to uložil odvolací súd v predchádzajúcom kasačnom uznesení, predovšetkým celkom opomenul odôvodniť svoje rozhodnutie o zamietnutí

tej časti žaloby, ktorá sa týkala do súpisu majetkovej podstaty zapísaných majetkových práv ocenených znaleckým posudkom č. 39/2004/SKA. Ide o takú vadu nesprávneho procesného postupu, ktorou súd prvej inštancie nepochybne znemožňuje strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces. Keď totiž absentuje uvedenie (časti) dôvodov podstatných pre rozhodnutie o celom predmete sporu, toto v zásade bráni strane, aby mohla svoje námietky, skutkovú a právnu argumentáciu súvisiacu s dôvodmi, pre ktoré súd návrhom (či obrane) strany nevyhovet, znovu predostrieť v (riadnom alebo mimoriadnom) opravnom konaní (pokiaľ je opravný prostriedok prípustný). Takáto vada by v situácii odvolania voči prvému meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie nevyhnutne viedla k jeho zrušeniu a vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Avšak v tu nastolenej odvolacej veci je predmetom konania pred odvolacím súdom v poradí už druhý rozsudok súdu prvej inštancie, pričom platí osobitná úprava obsiahnutá v ustanovení § 390 písm. a) a b) CSP, ktorej podmienky boli bezo zvyšku splnené.

Preto vo veci konal a meritórne rozhodol odvolací súd a sanoval tak aj namietané vady postupu, ktoré nastali v prvoinštančnom konaní, v súvislosti s nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

31. Odvolací súd, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP, § 380 CSP), v potrebnom rozsahu zopakoval a doplnil dokazovanie, a to listinnými dôkazmi

(§ 384 CSP) obsiahnutými v spise Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cbi/7/2007, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci.

K skutkovému stavu

32. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K/183/02-35 zo dňa 30.4.2003

bol na majetok úpadcu BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o., vyhlásený konkurz, za správkyňu bola pôvodne ustanovená JUDr. C. K., ktorá bola uznesením č. k. 3K/193/2002-36 zo dňa 4.7.2003 zbavená funkcie a za novú správkyňu konkurznej podstaty bola ustanovená Ing. Alexandra Chapčáková, PhD (žalovaná).

Do súpisu boli zahrnuté pod bodom II/A Finančné investície, kde je uvedené, že tieto budú ocenené správcom alebo úpadcom. Pod bodom IV. sú uvedené Finančné investície - podielové cenné papiere a iné finančné investície, ktoré zahŕňajú majetok ocenený znaleckými posudkami. Z názvu znaleckých posudkov vyplýva, že ide o „Stanovenie všeobecnej hodnoty pohľadávok a záväzkov spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii, Košice vyplývajúci zo zmlúv o nájme pozemku a

dlhodobom podnájme“ (znalecký posudok č. 38/2004/SKA z 8.9.2004), resp. o „Stanovenie všeobecnej hodnoty aktív spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING, spol. s r. o. v likvidácii, Košice, vyplývajúcich zo Zmluvy o nájme nebytových priestorov“ (znalecký posudok č. 39/2004/SKA z 15.12.2004). Znalecké posudky vypracovala spoločnosť SK ACTIVE, s.r.o., IČO: 36 207 543, znalecká organizácia v odbore Podnikové hospodárstvo - oceňovanie a hodnotenie podnikov, so znaleckou licenciou udelenou MS SR, na základe objednávok správkyne.

33. V prípade posudku č. 38/2004/SKA (č.l. 84 a nasl. spisu) zadanie správkyne znelo na stanovenie všeobecnej hodnoty pohľadávky a záväzku spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. v likvidácii, vzniknutých na základe zmlúv o nájme a podnájme pozemkov a z toho plynúcich práv a povinností. Išlo o Zmluvu o nájme pozemku z 29.1.1998 a Dodatku č. 1 z 8.7.2002 medzi Bratislavské tlačiarne, a. s. a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. a o Zmluvu o dlhodobom podnájme pozemku z 29.1.1998 medzi BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. a NÁKUPNÉ CENTRUM s.r.o. Znalecká organizácia stanovila hodnotu „aktíva vyplývajúceho z možného ďalšieho prenájmu pozemku po 31.1.2028 do 31.12.2028“ (11 mesiacov) na 6 085 080,50 Sk (hodnota práva nájmu s DPH).

34. V prípade posudku č. 39/2004/SKA (č.l. 127 a nasl. spisu) zadanie správkyne znelo na stanovenie všeobecnej hodnoty aktív spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. v likvidácii, vzniknutých na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov z 29.1.1998 a z toho plynúcich práv a povinností. Znalecká organizácia stanovila hodnotu „aktíva vyplývajúceho z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu“ na 415 310 Sk (vrátane DPH). V závere posudku je uvedené, že ide o všeobecnú hodnotu aktíva spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING spol. s r. o. v likvidácii, vyplývajúceho z prevodu nájomného práva, vzniknutého na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov medzi Nákupné centrum, s.r.o. Bratislava a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. v likvidácii, za účelom jeho predaja z konkurznej podstaty, „...s predpokladom možného speňaženia v tejto hodnote s tým, že skutočnú cenu vyjadrí záujem trhu. Všeobecná hodnota je stanovená na úrovni s DPH“.

35. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K/183/2002-134 zo dňa 12.6.2007 (č.l. 96 spisu) konkurzný súd uložil žalobcovi, aby v lehote do 15 dní od doručenia uznesenia podal proti správkyňi žalobu na vylúčenie majetkových práv úpadcu, ocenených znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA. Uznesenie bolo žalobcovi doručené 19.6.2007 a tento podal žalobu na Krajský súd v Košiciach dňa 3.7.2007, teda včas.

36. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 2Cbi/7/2007-139 zo dňa 26.9.2014 konanie prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 5Cbi/6/2010. V uvedenom konaní bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 5Cbi/6/2010-84 zo dňa 11.5.2016, právoplatným dňa 3.1.2020, pričom tento rozsudok bol predmetom odvolacieho konania (sp. zn. 2Obo/4/2017; pozn. najvyššieho súdu) ako aj dovolacieho konania, v ktorom dovolací súd (rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2OboD/11/2019 z 11.12.2019; pozn. najvyššieho súdu) zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Cbi/6/2010-84 zo dňa 11.5.2016 potvrdil. V uvedenej veci súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom tak, že „určuje, že právny vzťah založený zmluvou o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998 uzatvorenej medzi prenajímateľom Bratislavské tlačiarne akciová spoločnosť a nájomcom BIANCO NEGRO HOLDING spol. s r. o. v likvidácii, trvá aj po 31.5.2010.“ V uvedenom konaní žalobca žaloval správkyňu (totožné strany sporu v rovnakom postavení strán ako v prejedávanej veci), o určenie, že po dátume 31.5.2010 trvá právny vzťah založený zmluvou o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998, teda zmluvou, ktorá je základom aj pre tu riešený spor v konaní o vylúčenie zo súpisu, a to aktívum vyplývajúce z možného ďalšieho prenájmu predmetného pozemku. V konaní sp. zn. 5Cbi/6/2010 súd dospel k záveru, že pokiaľ správkyňa „jednostranným právnym úkonom zo dňa 21.5.2010 v rámci výpovednej lehoty odvolala výpoveď z nájmu predmetných

pozemkov a uvedeným podaním zároveň deklarovala, že nájomný pomer podľa zmluvy o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998 naďalej trvá, je potrebné považovať následne učinенú výzvu zo strany žalovaného zo dňa 8.10.2010, ktorou vyzval žalobcu k vydaniu nespotrebovaného nájomného, za rozpornú s existujúcim právnym stavom.

Preto je potrebné považovať žalobcom uplatnenú žalobu o určenie existencie právneho vzťahu za dôvodnú, pretože právne postavenie žalobcu v nadväznosti na zmluvu o nájme pozemkov zo dňa 29.1.1998 je s ohľadom na rozporné úkony žalovanej neisté a podaná určovacia žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši a odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania, môže vytvoriť pevný základ pre právny vzťah žalobcu a žalovaného, resp. môže vytvoriť predpoklady pre vyriešenie sporu o plnenie mimosúdnou dohodou, teda vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie. Po rozhodnutí v spore

sp. zn. 5Cbi/6/2010, vychádzajúc z jeho záverov, pokračoval krajský súd v prerušenom prvoinštančnom incidenčnom konaní (sp. zn. 2Cbi/7/2007).

37. Zo zápisnice z valného zhromaždenia BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. z 23.5.2002 vyplýva jeho vstup do likvidácie, pričom od uvedeného dátumu bola za likvidátorku vymenovaná P. A., S. XX, K..

38. Medzi žalobcom ako vlastníkom - prenajímateľom pozemkov na jednej strane a BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. ako nájomcom na strane druhej, bola uzavretá Zmluva o nájme pozemku z 29.1.1998 (č.l. 33 spisu), predmetom ktorej bol prenájom pozemkov zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. A. - B. Dohodnutá bola doba nájmu

od 1.2.1998 do 31.1.2028, t.j. na 30 rokov, bez možnosti výpovede a výška ročného nájomného 4.407.004,- Sk a DPH. V zmluve bolo osobitne dohodnuté právo prenajímateľa počas účinnosti zmluvy prenajať predmet zmluvy tretím osobám. V Dodatku č. 1

zo dňa 8.7.2002 (č.l. 30 spisu), uzavretej k uvedenej zmluve o nájme pozemku, zmluvné strany zmenili pôvodný text zmluvy v čl. II o dobe nájmu, predlžujúc ju do 31.12.2028 (pôvodne do 31.1.2028); ostatné časti zmluvy o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998 zostali nezmenené. Tento dodatok mal tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy o nájme pozemku. Dodatok v mene BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. v likvidácii podpísala likvidátorka P. A.. Medzi stranami nebolo sporné, že úpadca ako nájomca uhradil žalobcovi ako prenajímateľovi (vopred) celé dohodnuté nájomné podľa nájomnej zmluvy a jej dodatku.

39. Žalobca udelil úpadcovi dňa 10.7.2002 písomný súhlas s prevodom práva nájmu podľa zmluvy o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998 a dodatku č. 1 s tým, že právo prevodu nájmu sa udeľuje odo dňa udelenia súhlasu (10.7.2002) až do doby trvania nájmu,

t.j. do 31.12.2028. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie dňa 16.12.2020 doložil svoje „odvolanie súhlasu s prevodom práva nájmu zo dňa 11.12.2020“

(ďalej tiež „odvolanie súhlasu“). Z odvolania súhlasu vyplýva, že žalobca odvolal súhlas udelený dňa 10.7.2002 úpadcovi na prevod práva nájmu na iný subjekt podľa zmluvy o nájme pozemku z 29.1.1998 a dodatkov k tejto zmluve. Žalobca trval na plnení podľa nájomnej zmluvy, keďže podal žalobu voči úpadcovi, v ktorej sa domáhal určenia,

že právny úkon žalovanej správkyne, a to jej výpoveď zmluvy o nájme pozemku

zo dňa 18.2.2010 je neplatný právny úkon a nájomný vzťah podľa zmluvy trvá

aj po 31.5.2010 (rozhodnutie sp. zn. 5Cbi/6/2010 zo dňa 11.5.2016, ktorým súd žalobe vyhovel a rozhodol, že nájomný vzťah trvá aj po 31.5.2020).

40. K žalobe bola doložená aj písomná Kúpna zmluva z 29.1.1998 (č.l. 8 a nasl. spisu) - Kúpna zmluva uzavretá v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka a zmluva o zriadení vecného bremena, uzavretá medzi predávajúcim Bratislavské tlačiarne a. s. (žalobcom) a kupujúcim Nákupné centrum s.r.o., IČO: 35 700 831, s predmetom predaja a kúpy - nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, domu súpisné číslo XXXX v A. na R. ulici č. XX, ktorý je postavený na pozemku parcela číslo XXXX, zapísaný na liste vlastníctva číslo XXXX katastrálne územie B. (parc. č. XXXX a parc. č. XXXX/X

nie sú predmetom predaja). V časti III. tejto kúpnej zmluvy dohodli/deklarovali zmluvné strany ako ťarchy a záväzky na nehnuteľnosti okrem iného to, že predávajúci uzavrel s BIANCO NEGRO

HOLDING s.r.o. zmluvu o nájme pozemkov parc. č. XXXX a XXXX/X na dobu určitú 30 rokov, pričom BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. má právo predmetné pozemky dať do podnájmu. Kupujúci sa o. i. zaviazal pri podpise zmluvy vysporiadať voči BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. jeho finančné nároky zo zhodnotenia budovy, prevziať všetky záväzky z podnájmu a rekonštrukcie budovy voči súčasným podnájomníkom a Bezpečnostnej službe D.F. a v časti IV. zmluvné strany dohodli zriadenie vecných bremien v súvislosti s kúpou budovy (nadstavby súp. č. XXXX), týkajúcich sa parciel č. XXXX a XXXX/X - práva prechodu, prejazdu a parkovania a osobitne predkupného práva kupujúceho, za podmienky, že ich ponúkne do 30 dní k predaju ako skončí ich nájom s BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o., za dohodnutú cenu.

Kupujúci ďalej zriadil v prospech BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. vecné bremeno na právo odplatného užívania kancelárskych priestorov na celé 4. poschodie v časti predmetu zmluvy pod označením „C“ o rozlohe 320 m² na obdobie 30 rokov, pričom kupujúci uzavrie s touto spoločnosťou nájomnú zmluvu v súlade s týmto vecným bremenom, ktorou bude konkretizovať podmienky nájmu týchto nebytových priestorov. Zmluvné strany dohodli platnosť a účinnosť kúpnej zmluvy tak, že platnosť nadobudne

jej podpísaním zmluvnými stranami a zároveň podpísaním zmluvy o podnájme pozemkov parc. č. XXXX a XXXX/X s BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o., a účinnosť rozhodnutím o povolení vkladu do katastra nehnuteľností. Z výpisu z 5.2.2003 z LV č. XXXX

pre kat. úz. B. vyplýva, že výlučným vlastníkom pozemkov parc. č. XXXX, XXXX/X bol žalobca, pričom boli zapísané vecné bremená v prospech vlastníka budovy s. č. XXXX, podľa V-XXX/XX z 9.2.1998, a ďalej nájom do 31.1.2028 pre BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. a podnájom pre Nákupné centrum s.r.o., podľa Zmluvy o nájme pozemku z 29.1.1998 s Zmluvy o dlhodobom podnájme pozemku N. z 29.1.1998.

41. Zmluva o dlhodobom podnájme pozemku z 29.1.1998 (č.l. 31 a nasl. spisu) bola uzavretá medzi BIANCO NEGRO HOLDING s.r.o. ako nájomcom a Nákupné centrum s.r.o. ako podnájomcom pozemkov parc. č. XXXX a XXXX/X, kat. úz. B., na dobu určitú od 1.2.1998 do 31.1.2028 (30 rokov) s tým, že nájomnú zmluvu nemožno vypovedať. Okrem iného sa podnájomca zaviazal dojednané nájomné uhradiť vopred za celé obdobie podnájmu. Nájomca sa zaviazal uhradiť nájomné vopred vlastníkovi prenajatej nehnuteľnosti.

42. Správkyňa dňa 24.5.2007 upresnila súpis konkurznej podstaty úpadcu tak, že majetok úpadcu uvedený v súpise konkurznej podstaty, bod č. 4 - Finančné investície - podielové cenné papiere a iné finančné investície - zahŕňa majetok ocenený súdnoznaleckým posudkom znaleckej organizácie SK AKTIVE, s.r.o., č. 38/2004 z 8.9.2004 a č. 39/2004 z 15.12.2004.

43. Žalovaná vo vyjadrení z 19.1.2023 k odvolaniu uviedla, že 4.11.2022 vylúčila (vyškrtla) zo súpisu predmetné zapísané majetkové práva - aktíva úpadcu.

K právnomu posúdeniu

44. Preskúmaním veci v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní žalobcu, po zopakovaní a doplnení dokazovania, dospel odvolací súd na základe vlastných skutkových zistení a nižšie uvedeného právneho posúdenia veci, za aplikácie najmä § 19 ods. 1 a 2 ZKV, k záveru, že súd prvej inštancie nerozhodol vecne správne, pokiaľ napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom predmetnú excindačnú žalobu zamietol.

45. Odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom (kasačnom) rozhodnutí konštatoval, že pre vecne správne rozhodnutie vo veci samej je potrebné sa zaoberať a dať adekvátnu odpoveď na viaceré prejudiciálne, s predmetom sporu súvisiace otázky č. 1/ až 6/. Súd prvého stupňa odpovedal len na prvú z nich, keď správne uzavrel, že P. A., ktorá 8.7.2002 podpísala Dodatok č. 1 k Zmluve o nájme pozemku z 29.1.1998,

čím predĺžila pôvodnú dobu nájmu v trvaní od 1.2.1998 do 31.1.2028 (30 rokov) o ďalších 11 mesiacov od 1.2.2028 do 31.12.2028, nebola z titulu funkcie likvidátorky spoločnosti úpadcu na toto oprávnená. Odvolací súd v tejto časti zhodne so zisteniami a právnym posúdením vykonaným súdom prvej inštancie uvádza, že podľa právnej úpravy platnej v dobe podpísania Dodatku č. 1 likvidátorkou, táto nadobudla práva a povinnosti štatutárneho zástupcu likvidovanej spoločnosti. Vyplyva to z § 70 ods. 2 a ods. 3 veta prvá ObZ (v znení k 8.7.2002), podľa ktorého spoločnosť vstupuje do likvidácie ku dňu svojho zrušenia, ak zákon neustanovuje inak. Po dobu likvidácie sa používa obchodné meno spoločnosti s dodatkom "v likvidácii". Ustanovením likvidátora do funkcie prechádza na neho pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti podľa § 72.

Podľa § 72 ods. 1 ObZ (v znení k 8.7.2002), likvidátor robí v mene spoločnosti len úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti. Pri výkone tejto pôsobnosti plní záväzky spoločnosti, uplatňuje pohľadávky a prijíma plnenia, zastupuje spoločnosť pred súdmi a inými orgánmi, uzaviera zmiery a dohody o zmene a zániku práv a záväzkov. Nové zmluvy môže uzavierať len v súvislosti s ukončením nevybavených obchodov. Z uvedeného vyplýva,

že likvidátor má ex lege obmedzenú pôsobnosť, keď môže robiť úkony smerujúce k naplneniu účelu likvidácie obchodnej spoločnosti (zistenie a speňaženie majetku, uspokojenie veriteľov). Likvidátor teda nemôže uzatvárať nové zmluvy, ktoré nevedú k ukončeniu nevybavených obchodov. V danom prípade však likvidátorka úpadcu P. A. prekročila svoje právomoci likvidátorky, keď po tom, ako bola dňa 23.5.2002 menovaná za likvidátorku, uzatvorila dňa 8.7.2002 dodatok č. 1 na obdobie ďalších 11 mesiacov trvania nájomného vzťahu, novo od 1.2.2028 až do 31.12.2028. Likvidátorka nekonala v súvislosti s ukončením, resp. vysporiadaním prebiehajúceho základného zmluvného nájomného vzťahu likvidovanej spoločnosti (úpadcu), ale v rozpore s § 72 ods. 1 ObZ (v znení k 8.7.2002) uzavrela novú zmluvu - dodatok č. 1, ktorý

je tak (absolútne) neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto zákonného ustanovenia neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

46. Z vyššie uvedeného skutkového a právneho stavu podľa odvolacieho súdu vyplýva,

že bol vecne správny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého z neplatného dodatku

č. 1 k zmluve o nájme pozemku nemohli úpadcovi vzniknúť žiadne majetkové práva, ktoré by ako aktíva mohli byť (odhadom znalca) oceneľné (ako speňažiteľné v konkurze) a ktoré by mohla žalovaná správkyňa dôvodne zapísať a naďalej viesť ako zapísané v súpise konkurznej podstaty úpadcu.

47. Súd prvej inštancie však, z hľadiska právneho záujmu žalobcu na podaní excindačnej žaloby ako aj jeho aktívnej legitimácie v takomto spore, zo svojho záveru, že tento nedostatok súpisu konkurznej podstaty, keď správkyňa do súpisu zaradila neexistujúce právo z neplatného právneho úkonu, a to dodatku č. 1 z 8.7.2002 k Zmluve o nájme pozemku zo dňa 29.1.1998, nie je majetkovým právom úpadcu a preto nemôže

byť predmetom speňažovania v konkurznom konaní, nesprávne vyvodil, že ak predmetné právo prenájmu pozemkov na základe dodatku č. 1 nevzniklo, nemôže byť ani vylúčené

zo súpisu, pretože do súpisu konkurznej podstaty bolo zapísané niečo, čo neexistuje. Nedostatok súpisu konkurznej podstaty nemôže viesť k tomu, aby žalobca mohol žiadať vylúčiť toto majetkové právo zo súpisu konkurznej podstaty. Uvedené úvahy súd prvej inštancie ďalej rozvinul v ods. 30 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, so zhrnutím v ods. 31, že právo k veciam a majetkovým právam zapísaným do konkurznej podstaty nesvedčí úpadcovi a v ods. 32, že žalobca nie je aktívne legitimovaný k tomu, aby žalobou o vylúčenie neexistujúcich majetkových práv naprával chyby súpisu konkurznej podstaty. K tomu je oprávnený iba konkurzný súd a správkyňa konkurznej podstaty, teda žalovaná. Bude preto úlohou konkurzného súdu a žalovanej správkyne toto právo nájmu, ktoré vzniklo z neplatného právneho úkonu vysporiadať a upraviť súpis konkurznej podstaty. Tieto dôvody, s ktorými sa odvolací súd nestotožnil, viedli súd prvej inštancie k zamietnutiu celej excindačnej žaloby.

48. Odvolací súd zdôrazňuje, čo uviedol už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí

sp. zn. 5Obo/5/2021 (ods. 59), že pre legitímnu možnosť podať voči správcovi konkurznej podstaty excindačnú žalobu podľa § 19 ods. 2 ZKV, ktorou sa súd v sporovom konaní musí zaoberať, je

postačujúce to, že „aktívum“, ku ktorému žalobca tvrdí „lepšie právo“ než úpadca, prípadne to, že o žiadne „aktívum“ či právo sa vôbec nejedná, správca do súpisu zahrnul, pričom podstatné je to, že (okrem prípadného dobrovoľného vyškrtnutia zo súpisu správcom) takáto žaloba predstavuje jedinú možnosť ako tento majetok („aktívum“) zo súpisu konkurznej podstaty vylúčiť. Excindačná žaloba totiž predstavuje jediný dostupný procesno - právny prostriedok, ktorým možno dosiahnuť vylúčenie majetku zo súpisu.

Pri interpretácii § 19 ods. 2 ZKV je v tomto prípade za „lepšie právo“ žalobcu potrebné v širšom kontexte považovať to, že je vlastníkom nehnuteľností prenajatých neskoršiemu úpadcovi, vo vzťahu ku ktorým správkyňa konkurznej podstaty zapísala do súpisu

ako aktívum (hoci len domnelé) právo prevodu nájmu, s ktorým tento vlastník nesúhlasil (pôvodne udelený súhlas odvolal). Pre dostatočné osvedčenie právneho záujmu žalobcu ako aj jeho aktívnej legitimácie vo vzťahu k podanej excindačnej žalobe v danom prípade potom je podstatné to, čo vyplynulo z dokazovania už v konaní

pred prvoinštančným súdom, že predĺžená doba nájmu od 1.2.2028 do 31.12.2028,

na ktorú sa viazalo domnelé aktívum úpadcu (odhadom znalca ocenené v posudku

č. 38/2004/SKA), a ktoré správkyňa mienila speňažiť v konkurznom konaní

(a to bez súhlasu prenajímateľa), nemala platný zmluvný základ v Dodatku č. 1

k Zmluve o nájme pozemku z 29.1.1998.

49. Podľa odvolacieho súdu výklad § 19 ods. 2 ZKV, ktorý v napadnutom rozsudku zvolil súd prvej inštancie, vedie v takom prípade aký predstavuje vec tu posudzovaná, k touto normou nezamýšľanému a neželanému výsledku. Uvedené je dané tým, že na jednej strane konkurzný súd uznesením priamo uložil žalobcovi - vlastníkovi a prenajímateľovi nehnuteľností, aby podal excindačnú žalobu na vylúčenie (vyškrtnutie) zo súpisu

tam zapísané majetkové práva týkajúce sa nájmu, resp. podnájmu týchto vecí, ktoré správca konkurznej podstaty považuje za aktíva úpadcu speňažiteľné v konkurze, avšak

na strane druhej ten istý krajský súd, konajúc v incidenčnom spore vyvolanom týmto konkurzom, žalobu zamietne s odôvodnením, že toto aktívum síce do súpisu nemalo

byť zapísané (neexistuje), ale žalobca môže/má len čakať, či správca dobrovoľne, alebo

na základe pokynu konkurzného súdu v rámci dohľadu v konkurznom konaní, tieto zapísané majetkové práva sám nevylúči (nevyškrtne) zo súpisu, považujúc uvedenú situáciu len za „chybu súpisu“. S takýmto výkladom sa odvolací súd nestotožňuje a považuje ho aj z hľadiska základných princípov civilného sporového konania

za formalistické, nezodpovedajúce čl. 2 ods. 1 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Práve na dôvody svojej právnej neistoty,

a teda aj opodstatnenosť svojej žaloby, osvedčujúc svoj právny záujem ako aj aktívnu legitimáciu v danom spore, žalobca dostatočne poukázal už pred súdom prvej inštancie, ktorý tieto dôvody síce konštatoval v ods. 30 napadnutého rozhodnutia, avšak

ich nesprávne vyhodnotil. V tejto súvislosti vnútorne rozporne a paradoxne vyznievajú

aj dôvody uvádzané súdom prvej inštancie v ods. 35 napadnutého rozsudku, keď dospel k záveru, že v konaní boli neúspešné obe strany sporu. Uviedol k tomu, že žalobca v konkurznom súdom určenej lehote 15 dní podal žalobu, pričom jeho neúspech v tomto konaní vidí v tom, že (rovnako neúspešná) žalovaná správkyňa nedôvodne do súpisu ... zapísala predmetné majetkové práva.

50. V tomto prípade správkyňa zahrnula do súpisu (domnelé) aktíva úpadcu, u ktorých

boli pochybnosti, či vôbec existujú a či ide o aktíva (prevoditeľné práva) úpadcu,

čo vyplýva aj z toho, že samotné ocenenie týchto aktív sa týkalo nielen práv,

ale aj povinností úpadcu, súvisiacich s uzavretými nájomnými zmluvami.

Odvolací súd už v rozhodnutí sp. zn. 5Obo/5/2021 (ods. 60) konštatoval, že samotný súpis konkurznej podstaty nedokazuje, že v ňom zahrnuté veci (aktíva) do konkurznej podstaty patria. Podstatnou je tiež otázka, či ide o veci (aktíva), ktoré právne môžu byť predmetom speňaženia, ktoré je konečným účelom súpisu, pre splnenie základnej funkcie konkurznej podstaty úpadcu, a to rovnomerného (pomerného) uspokojenia veriteľov.

Odvolací súd ďalej uviedol (ods. 63), že s ohľadom na úpravu v § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka, pokiaľ prenajímateľ v priebehu nájomného vzťahu svojím jednostranným právny úkonom, adresovaným nájomcovi, udelí súhlas „s prevodom práva nájmu“, ktorý má predstavovať zmenu v osobe nájomcu v rámci existujúceho zmluvného záväzkového právneho vzťahu, bez zmeny jeho obsahu, tak pred tým, než k takému „prevodu práva nájmu“ z nájomcu na tretiu osobu dôjde, prenajímateľovi nič nebrániť svoj súhlas odvolať. Ide totiž o prejav jeho právnej moci nad vecou (predmetom nájmu), ktorá na nájomcu (detentora) neprechádza, a to bez ohľadu na to, či nájomca nájomné už zaplatil.

Iba prenajímateľ môže dispozične určiť, komu chce zveriť užívanie veci do nájmu. Z povahy nájomného vzťahu vyplýva, že súhlas prenajímateľa sa má týkať určitého konkrétneho subjektu (fyzickej alebo právnickej osoby), v opačnom prípade

by len všeobecne do budúcnosti vyjadrený súhlas s „prevodom nájmu“ mohol

byť považovaný len za prejav ochoty k prípadnej zmene nájomcu, ale nie ako súhlas prenajímateľa k akémukoľvek nájomcovi. Preto na právo prenajímateľa odvolať takýto predtým udelený jednostranný (všeobecný) súhlas, nemôže mať vplyv okolnosť,

že po vyhlásení konkurzu na majetok nájomcu (úpadcu) bolo správcovi do súpisu konkurznej podstaty za účelom jeho speňaženia zahrnuté ako „aktívum“ znalcom ocenené „právo prevodu nájmu“ podmienené predtým udeleným súhlasom prenajímateľa.

Je zrejmé, že podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV, oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty, prechádzajú na správcu. Právne úkony úpadcu týkajúce sa tohto majetku sú voči konkurzným veriteľom neúčinné. Osoba, ktorá uzavrela s úpadcom zmluvu, môže

od nej odstúpiť, ibaže v čase jej uzavretia vedela o vyhlásení konkurzu.

Ak ani správca neodstúpi od nájomnej zmluvy, resp. ju nevypovie podľa § 14 ods. 3 ZKV, potom nájomná zmluva trvá na dojednanú dobu a na jej právnom charaktere sa nič nemení, len práva úpadcu ako nájomcu prechádzajú v rozsahu konkurzu na správcu.

51. Taktiež odvolací súd už uviedol, že na strane nájomcu (nájomníka) predstavuje nájomný vzťah vo svojej podstate právo predmet nájmu užívať a súčasne povinnosť uhradiť prenajímateľovi nájomné. To neznamena, že takýto vzťah možno bez ďalšieho považovať za synalagmatický, keďže tu chýba vzájomnosť, podmienenosť plnení nájomcu a prenajímateľa. Prenajímateľovi vzniká nárok na úhradu nájomného bez ohľadu na to,

či nájomca vec aj reálne užíva. Za synalagmatický sa vo všeobecnosti totiž považuje záväzkový vzťah, ak si zo zmluvy jej účastníci majú plniť navzájom, potom sa môže domáhať splnenia záväzku len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený

ho splniť (§ 560 OZ, § 325 a 326 OBZ). Vzájomne podmienenými plneniami sú všetky plnenia, na vzájomnej podmienenosti ktorých sa účastníci dohodli, ako aj plnenia, kde podmienenosť a vzájomná viazanosť priamo vyplýva zo zákona (R 1/1979).

Samotná skutočnosť, že dôjde k oceneniu „práva prevodu nájmu“ ako aktíva úpadcu znalcom, nezakladá ani nepotvrdzuje existenciu tohto práva, keďže ocenenie je výsledkom posudku odborníka o skutkovej (nie právnej) otázke, ktorou je výhradne stanovenie (odhad) ceny, peňažnej hodnoty predmetu ocenenia vymedzeného objednávateľom posudku (sp. zn. 5Obo/5/2021, ods. 64, 65).

52. Podľa odvolacieho súdu zapísanie majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi nakladať s takýmto majetkom podliehajúcim konkurzu a následne

ho speňažovať. Právny prostriedok ochrany inej osoby (spravidla vlastníka) proti neoprávnenému zahrnutiu majetku do konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba (II. ÚS 193/2019). Ako už najvyšší súd uviedol, v prípade incidenčného sporu o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty podľa § 19 ods. 2 ZKV, ide o spor vyvolaný konkurzom (6Ndc/33/2011). Predmetom konkurzného konania je konkurzná podstata. Jej definíciu obsahuje § 6 ods. 1 ZKV (v znení ku dňu začatia konkurzného konania), podľa ktorého majetok podliehajúci konkurzu tvorí konkurznú podstatu (ďalej len „podstata“). Podstatu tvoria veci a nebytové priestory, práva

a iné majetkové hodnoty (ďalej len „majetok“), ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu, a majetok, ktorý dlžník nadobudol počas konkurzu, ako aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok (§ 6 ods. 2 ZKV). Do podstaty nepatrí majetok, ktorého

sa nemôže týkať výkon rozhodnutia, colná zábezpeka do výšky colného dlhu, mzda a obdobné príjmy. 1a) Majetok slúžiaci na podnikateľskú činnosť z podstaty nie je vylúčený (§ 6 ods. 3 ZKV). Uvedená definícia konkurznej podstaty je len všeobecná, keďže nerieši jej funkciu ani právnu povahu majetku, ktorý tvorí konkurznú podstatu.

Pokiaľ ide o funkciu konkurznej podstaty, táto vychádza z toho, že ide o majetok úpadcu, ktorý má po jeho speňažení slúžiť na rovnomerné (pomerné) uspokojenie veriteľov úpadcu. Ide o majetok úpadcu ku dňu vyhlásenia konkurzu, ako aj ktorý nadobudol počas konkurzu. ZKV neustanovuje, že by v dôsledku vyhlásenia konkurzu malo dôjsť k prechodu vlastníckeho práva úpadcu, dochádza len k jeho dispozičnému obmedzeniu.

Konkurzná podstata je naďalej majetkom vo vlastníctve dlžníka, vo vzťahu ku ktorému stráca dispozičné oprávnenie, ktoré prechádza na správcu konkurznej podstaty.

Do konkurznej podstaty majú patriť všetky aktíva úpadcu (nie pasíva), ktoré majú majetkovú hodnotu. Súčasťou konkurznej podstaty je len majetok, ktorý

bol vo vlastníctve dlžníka v okamihu vyhlásenia konkurzu a tiež, ktorý nadobudol

po vyhlásení konkurzu. Z hľadiska právnej úpravy konkurznej podstaty v ZKV,

za primeraného použitia § 6 OBZ, je pod pojmom majetok (ako majetková hodnota) podliehajúci konkurzu, potrebné rozumieť veci, pohľadávky a iné práva a peniazmi oceniteľné iné hodnoty. Preto nemožno súhlasiť s názorom, že ak do majetkovej podstaty správca zapísal ako aktívum „právo prevodu nájmu“, nejde o „vec“ z hľadiska dikcie ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV, ktoré obsahuje pojem „vec, ktorá sa nemala do súpisu zaradiť“, a preto sa nemožno domáhať vylúčenia takého „aktíva“ zo súpisu konkurznej podstaty. Ako už odvolací súd uviedol, pre legitímnu možnosť podať voči správcovi konkurznej podstaty excindačnú žalobu podľa § 19 ods. 2 ZKV, ktorou sa súd v sporovom konaní musí zaoberať, je postačujúce to, že „aktívum“, ku ktorému žalobca tvrdí „lepšie právo“ než úpadca, prípadne to, že o žiadne „aktívum“ či právo sa vôbec nejedná, správca do súpisu zahrnul, pričom podstatné je to, že (okrem prípadného dobrovoľného vyškrtnutia zo súpisu správcom) takáto žaloba predstavuje jedinou možnosť ako tento majetok („aktívum“) zo súpisu konkurznej podstaty vylúčiť. Excindačná žaloba totiž predstavuje jediný dostupný procesno - právny prostriedok, ktorým možno dosiahnuť vylúčenie majetku zo súpisu.

53. Pokiaľ je úpadcom právnická osoba, do konkurznej podstaty v podstate patrí celý

jej obchodný majetok (§ 6 ods. 1 OBZ), pričom rozsah tohto majetku je možné zistiť z jednotlivých položiek aktív z účtovnej rozvahy (bilancie), a to nehmotný a hmotný investičný majetok, finančné investície, dlhodobé a krátkodobé pohľadávky a finančný majetok. Samotný súpis konkurznej podstaty však nedokazuje, že v ňom zahrnuté veci (aktíva) do konkurznej podstaty patria. Podstatná je tiež otázka, či ide o veci (aktíva), ktoré právne môžu byť predmetom speňaženia, ktoré je konečným účelom súpisu,

pre splnenie základnej funkcie konkurznej podstaty úpadcu, a to rovnomerného (pomerného) uspokojenia veriteľov.

54. Podľa ust. § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Tým je vyjadrený obsah vlastníckeho práva, ktorý podľa právnej teórie možno zjednodušene vymedziť tak, že vlastník je oprávnený predmet svojho vlastníctva: a) držať (ius possidendi), b) užívať (ius utendi), požívať jeho plody a úžitky (ius fruendi),

c) nakladať s ním (ius disponendi). Faktický výkon držby môže vlastník realizovať

aj prostredníctvom inej osoby, ktorej riadne zveril užívanie veci, napríklad výpožičkou alebo nájmom.

Právna stránka držby je zároveň rozhodujúca pre rozlíšenie medzi držbou a detenciou. Detentor (napr. vypožičiavateľ, nájomca) totiž drží vec len fakticky a nepovažuje ju za vlastnú. Prostredníctvom práva užívať vec a požívať jej plody a úžitky je realizovaná úžitková a ekonomická hodnota veci. Podľa povahy veci sa táto môže spotrebovať a na tomto základe i zaniknúť. Plody a úžitky sa vzťahujú

tak na hnutelné ako aj nehnuteľné veci a môžu mať prirodzenú alebo právnu povahu. Plody možno deliť na prirodzené, ktoré sú produktom plodonosnej veci (napr. ovocie, mláďatá zvierat) a civilné, resp. právne, ktoré sú výnosom veci (napr. úroky, nájomné). Právo nakladania s vecou má tiež svoj fyzický i právny rozmer. Fyzický sa týka faktickej dispozície s vecou a súvisí s jej faktickou držbou. Právny

rozmer je spojený so zmenou vlastníctva, jeho obsahu alebo práv s ním spojených. Bez následku zmeny v osobe vlastníka môže nakladanie spočívať v založení veci, zriadení vecného bremena k nej, zverení jej užívania inej osobe atď. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 857).

55. Nájom nehnuteľnosti je možné zjednodušene charakterizovať ako odplatné zapožičanie nehnuteľnej veci, prevažne jej vlastníkom, na dobu určitú. Ide teda o určitý právny pomer medzi (konkrétnym) prenajímateľom a (konkrétnym) nájomcom, ktorý vzniká na základe nájomnej zmluvy. Podľa § 663 OZ nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky. Stranami nájomnej zmluvy sú teda prenajímateľ a nájomca. Prenechanie veci na užívanie, alebo aj branie úžitkov neznamena právnú moc nad vecou. Prevzatím veci získa nájomca vec do detencie - ide o taký právny vzťah k veci, pri ktorom je užívateľovi zrejmé, že vec nie je jeho, a preto ju neužíva ako svoju vlastnú (absentuje „animus“), zároveň však má nad vecou faktickú moc, vďaka čomu vec fakticky ovláda (má „corpus“) a môže ju užívať alebo brať z nej aj úžitky (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 450 - 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 2460). Nájomnou zmluvou, ako jedným z právnych dôvodov vzniku záväzkov (§ 489 OZ), sa zakladá medzi prenajímateľom a nájomcom záväzkový právny vzťah. Podľa § 493 OZ záväzkový vzťah nemožno meniť bez súhlasu jeho strán, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak. Zmena obsahu záväzku dohodou

je osobitne upravená v § 516 OZ. Všeobecná úprava zmien v subjektoch záväzkového právneho vzťahu na základe dohody je obsiahnutá v § 524 - 543 OZ. Občiansky zákonník obsahuje niekoľko ustanovení, ktoré predpokladajú zmenu záväzkového vzťahu

bez dohody jeho účastníkov, resp. bez ohľadu na ich súhlas. Do tejto kategórie patria

aj dohody medzi účastníkom záväzkového vzťahu a treťou osobou, ktorými dochádza k zmene v subjektoch - postúpením pohľadávky podľa § 524, prevzatím dlhu alebo pristúpením k záväzku (§ 531 a 533 OZ). Zákon vo všetkých prípadoch bezprostredne stanovuje podmienky zmeny záväzkového vzťahu a účinky takejto zmeny na subjektívne práva a povinnosti jeho účastníkov (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 450 - 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1850 - 1851). Oprávnenie nájomcu dať prenajatú vec do podnájmu, ak nájomná zmluva neurčuje inak (§ 666 ods. 1 OZ), nemožno zamieňať s právnou mocou nad vecou a ani s prevodom práva nájmu na tretiu osobu.

V prípade prevodu nájmu na tretiu osobu nájomcom by došlo k zásahu do záväzkového vzťahu založeného nájomnou zmluvou, ktorá má konsenzuálny charakter, preto z takejto právnej povahy nájomného vzťahu vyplýva, že práva a povinnosti s nájmom spojené

nie je možné previesť na tretiu osobu, ktorá by mala vstúpiť do záväzkového vzťahu s prenajímateľom, bez jeho súhlasného prejavu vôle.

56. Pokiaľ prenajímateľ v priebehu nájomného vzťahu svojím jednostranným právnym úkonom, adresovaným nájomcovi, udelí súhlas „s prevodom práva nájmu“, ktorý

má predstavovať zmenu v osobe nájomcu v rámci existujúceho zmluvného záväzkového právneho vzťahu, bez zmeny jeho obsahu, tak pred tým, než k takému „prevodu práva nájmu“ z nájomcu na tretiu osobu dôjde, prenajímateľovi nič nebrániť svoj súhlas odvolať. Ide totiž o prejav jeho právnej moci nad vecou (predmetom nájmu), ktorá na nájomcu (detentora) neprechádza, a to bez ohľadu na to, či nájomca nájomné už zaplatil.

Iba prenajímateľ môže dispozične určiť, komu chce zveriť užívanie veci do nájmu. Z povahy nájomného vzťahu vyplýva, že súhlas prenajímateľa sa má týkať určitého konkrétneho subjektu (fyzickej alebo právnickej osoby), v opačnom prípade

by len všeobecne do budúcnosti vyjadrený súhlas s „prevodom nájmu“ mohol

byť považovaný len za prejav ochoty k prípadnej zmene nájomcu, ale nie ako súhlas prenajímateľa k akémukoľvek nájomcovi. Preto na právo prenajímateľa odvolať takýto predtým udelený jednostranný (všeobecný) súhlas, nemôže mať vplyv okolnosť,

že po vyhlásení konkurzu na majetok nájomcu (úpadcu) bolo správcom do súpisu konkurznej podstaty za účelom jeho speňaženia zahrnuté ako „aktívum“ znalcom ocenené „právo prevodu nájmu“

podmienené predtým udeleným súhlasom prenajímateľa.

57. Samotná skutočnosť, že dôjde k oceneniu „práva prevodu nájmu“ ako aktíva úpadcu znalcom, nezakladá ani nepotvrďuje existenciu tohto práva, keďže ocenenie je výsledkom posudku odborníka o skutkovej (nie právnej) otázke, ktorou je výhradne stanovenie (odhad) ceny, peňažnej hodnoty predmetu ocenenia vymedzeného objednávatelom posudku. Podľa odvolacieho súdu žalobca dôvodne v priebehu konania argumentoval tým, že nekonkrétnosť a rozporuplnosť zaradenia „majetku“ (oceneného súdnoznaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA) do súpisu, vyplýva aj z výzvy krajského súdu zo dňa 16.4.2020, kde súd konštatoval, že nie je možné petit žaloby založiť na opise nejasných majetkových práv v znaleckých posudkoch.

58. Na základe vyššie uvedených skutočností, právnych úvah a posúdenia, odvolací súd na nastolené otázky č. 1/ až 6/ dáva nasledovné odpovede:

1/ Likvidátorka spoločnosti BIANCO NEGRO HOLDING spol. s r. o. v likvidácii (neskoršieho úpadcu), P. A., pri uzatvorení Dodatku č. 1 konala neoprávnene, keďže porušila ust. § 72 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení ku dňu 8.7.2002, v dôsledku čoho je tento právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka (absolútne) neplatný a nedošlo ním k predĺženiu doby nájmu dohodnutej medzi žalobcom a neskorším úpadcom v Zmluve o nájme pozemku z 29.1.1998.

2/ V dôsledku záverov uvedených k otázke 1/, doba nájmu pozemku špecifikovaného v Zmluve o nájme pozemku z 29.1.1998, uzavretej medzi žalobcom a neskorším úpadcom, podľa tejto zmluvy skončí 31.1.2028, a

3/ tejto doby nájmu (od 1.2.1998 do 31.1.2028) sa týka vopred zaplatené nájomné podľa zmluvy o nájme pozemku medzi žalobcom a úpadcom z 29.1.1998.

4/ „Súhlas s prevodom práva nájmu“ z 10.7.2002 nie je pre neurčitosť (§ 37 Občianskeho zákonníka) ako aj pre rozpor s § 493 Občianskeho zákonníka vo väzbe na úpravu v § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka platným právnym úkonom žalobcu (§ 39 Občianskeho zákonníka), keďže bol udelený „na prevod práva nájmu na iný subjekt“, t.j. do budúcnosti všeobecne, bez určenia konkrétneho subjektu (konkrétneho nájomcu). Odvolací súd

tu poznamenáva, že ak by aj bol žalobca udelil súhlas s prevodom práva nájmu na konkrétny subjekt (platne), tak v priebehu konania pred súdom prvej inštancie došlo žalobcom dňa 11.12.2020 k odvolaniu takého súhlasu.

5/ Vzhľadom na závery najvyššieho súdu v odpovedi na otázky 1/ až 4/ nie je možné považovať za „aktívum“ úpadcu, speňažiteľné správcom v konkurze vedenom na majetok úpadcu „aktívum“ vyplývajúce z prevodu nájmu pozemku po 31.1.2028 do 31.12.2028“, resp. „aktívum“ vyplývajúce z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu“,

z dôvodu absencie (nepreukázania) súhlasu prenajímateľa (vlastníka) k prevodu nájmu pozemku, ani nebytového priestoru, na tretiu osobu.

Pokiaľ ide o do súpisu zapísané majetkové právo užívania nebytových priestorov ocenené v znaleckom posudku č. 39/2004/SKA, tento nájom (užívanie) v prospech úpadcu bolo zriadené žalobcom ako vecné bremeno v Kúpnej zmluve z 29.1.1998 (čl. VI ods. 3), uzavretej žalobcom so spoločnosťou Nákupné centrum s.r.o., pričom úpadca tu ani nebol zmluvnou stranou. V kúpnej zmluve, v časti čl. IV o vecných bremenách, bolo deklarované, že kupujúci (Nákupné centrum s.r.o.) uzavrie nájomnú zmluvu s BIANCO NEGRO HOLDING, s.r.o., ktorou bude konkretizovať podmienky nájmu nebytových priestorov, v súlade s vecným bremenom. Vecné bremeno podľa kúpnej zmluvy zaťažuje nehnuteľnosť vo vlastníctve odvolateľa, povinným z tohto vecného bremena je odvolateľ

a uplatnenie predkupného práva je viazané na ukončenie nájomného vzťahu podľa nájomnej zmluvy. Ani „právo prevodu“ nájmu ako do súpisu zahrnuté aktívum podľa znaleckého posudku č. 39/2004/SKA, by preto nebolo možné realizovať

(speňažiť v konkurze) bez súhlasu strán tejto kúpnej zmluvy, predovšetkým žalobcu, ktorý vecné bremeno zriadil.

6/ V nadväznosti na vyššie uvedené odpovede, v okolnostiach danej veci možno konštatovať vzájomnú prepojenosť v konaní doložených zmlúv uzavretých dňa 29.1.1998 - Kúpna zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena medzi žalobcom

a Nákupné centrum s.r.o., - Zmluva o nájme pozemku medzi žalobcom a úpadcom, - Zmluva o

dlhodobom podnájme pozemku medzi úpadcom a Nákupné centrum s.r.o., a preto aktívum vyplývajúce z prevodu nájmu nebytového priestoru na tretiu osobu na obdobie 2 mesiacov, ocenené znaleckým posudkom č. 39/2004/SKA zo dňa 15.12.2004, bolo do súpisu majetkovej podstaty úpadcu zaradené nedôvodne (neoprávnene). Súčasne aj z tejto prepojenosti uvedených právnych úkonov je možné odvodiť aktívnu legitímáciu žalobcu v predmetnom excindačnom spore.

59. Z vyššie uvedeného vyplýva nedôvodnosť zaradenia do súpisu majetkovej podstaty, ako aktíva úpadcu, majetkové práva vymedzené a ocenené znaleckým posudkom č. 38/2004/SKA ako aj znaleckým posudkom č. 39/2004/SKA (špecifikované vo výroku tohto rozsudku). Napokon žalovaná správkyňa v konečnom dôsledku tento záver nepriamo sama potvrdila tým, že v odvolacom konaní, vo vyjadrení k odvolaniu uviedla okolnosť z jej strany vylúčenia (vyškrtnutia) týchto zapísaných aktív zo súpisu. Z dôkazného hľadiska však táto okolnosť, namietaná protistranou, zostala len v rovine nepreukázaného tvrdenia.

60. Odvolací súd zdôrazňuje, že sa osobitne venoval obrane žalovanej v súvislosti s jej tvrdením, poskytnutým v priebehu odvolacieho konania, že už 4.11.2022 vylúčila (vyškrtla) zo súpisu zapísané predmetné majetkové práva - aktíva úpadcu. K tomu odvolací súd uvádza, že žalovaná túto informáciu poskytla vo vyjadrení z 19.1.2023 k odvolaniu. Keďže súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci dňa 10.11.2022 o tejto okolnosti zjavne nemal reálne vedomosť a teda ju neposudzoval, z hľadiska predmetu odvolacieho prieskumu tvorí novotu. Odvolací súd preto primerane vychádzal z § 366 a § 373 ods. 4 CSP.

61. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

62. Podľa § 373 ods. 4 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

63. Podstatné bolo, že žalovaná podanie zo 4.11.2022 adresovala a dňa 7.11.2022 doručila Krajskému súdu v Košiciach, ktorý je súdom konajúcim tak v konkurze ako aj v predmetnom incidenčnom konaní. Podanie nebolo včas predložené senátu konajúcemu v incidenčnom konaní, čo síce mohlo súvisieť s nedostatočným označením podania žalovanou príslušnou spisovou značkou, avšak objektívne vzaté bolo v dispozičnej sfére krajského súdu. Preto bolo možné považovať informácie obsiahnuté v tomto podaní za prostriedky procesnej obrany žalovanej, ku ktorým odvolací súd mohol v rámci doplneného dokazovania prihliadať (§ 373 ods. 4 a § 366 písm. d/ CSP). Z pre túto vec relevantného obsahu predmetného podania žalovanej okrem iného vyplýva, že ako správca konkurznej podstaty predkladá súdu „vylúčenie majetkových práv zo súpisu konkurznej podstaty ohodnotených Znaleckým posudkom č. 81 znaleckej organizácie SK ACTIVE, s.r.o. zo dňa 09.08.2018 vo výške 141 294,00 eur s týmto nájomom spojených...“. Na výzvu krajského súdu žalovaná vo vyjadrení z 20.2.2023 uviedla, že „majetkové práva boli pôvodne ocenené znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA a neskôr Znaleckým posudkom č. 81 zo dňa 9.8.2018. Ide však o totožné majetkové práva. V súpise konkurznej podstaty sa už nenachádzajú majetkové práva ocenené znaleckými posudkami č. pôvodne ocenené znaleckými posudkami č. 38/2004/SKA a č. 39/2004/SKA a preto ich nie je možné z majetkovej podstaty vylúčiť“. Žalovaná však toto svoje tvrdenie nijako nedoložila. Podľa vyjadrenia žalobcu on sám ani opakovaným nahliadnutím do konkurzného spisu nezistil vylúčenie (vyškrtnutie) ním žalovaných zapísaných majetkových práv -

aktív úpadcu zo súpisu. Vzhľadom na pochybnosti o totožnosti týchto aktív s tými, ktoré podľa tvrdenia žalovanej mali byť novo ocenené znaleckým posudkom č. 81 z 9.8.2018 (tento posudok žalovaná nepredložila súdu konajúcemu v danom incidenčnom konaní), podal žalobca podľa § 12 ZKV konkurznému súdu návrh

na odstránenie neurčitosti súpisu. Avšak ani v rámci doplneného dokazovania v odvolacom konaní, z odpovede konkurzného súdu z 10.1.2024 a jeho príloh (korešpondencia žalovanej s konkurzným súdom zo 4.11.2022, 7.11.2022, 10.3.2023), nebolo jednoznačne preukázané tvrdenie žalovanej, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie dňa 10.11.2022, resp. v čase rozhodovania najvyššieho súdu v predmetnej odvolacej veci, boli žalobou dotknuté majetkové práva - aktíva úpadcu, zo súpisu konkurznej podstaty žalovanou skutočne vylúčené. V tejto súvislosti okrem nedoloženia tvrdeného znaleckého posudku č. 81 pochybnosti vyvoláva aj priama výzva konkurzného súdu z 20.3.2023,

č. k. 3K/183/2022-3345, adresovaná žalovanej, ktorou súd podľa § 18 ods. 1 ZKV vyzval žalovanú, aby ňou oznámené vylúčenie majetkových práv úpadcu ako aj doplnenie súpisu konkurznej podstaty o bod 6. „zapísali tak, aby ich nebolo možné zameniť“.

Je potrebná jednoznačná identifikácia pohľadávok (majetkových práv) okrem uvedenia dlžníka aj označením konkrétneho právneho vzťahu, z ktorého mali vzniknúť a uvedením konkrétneho právneho dôvodu vzniku. Vzhľadom k tomu, že ste právny dôvod vzniku majetkových práv uviedli „pohľadávka spojená s nájmom“ a „preplatok na nájomnom“,

je potrebné zároveň uviesť časové obdobie, ktorého sa týkajú, teda za aké konkrétne obdobie mali vzniknúť Vami uvádzané pohľadávky (majetkové práva) spojené s nájmom a preplatok na nájomnom“. Odvolací súd preto uzavrel, že žalovaná dobrovoľné vylúčenie (vyškrtnutie) žalobou napadnutých aktív úpadcu zo súpisu konkurznej podstaty nepreukázala.

64. Vzhľadom na uvedený skutkový stav a právne posúdenie veci, považoval najvyšší súd odvolanie žalobcu za dôvodné a vyhovel mu v plnom rozsahu. Keďže nebolo zistené splnenie podmienok na potvrdenie ako ani na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, došlo k jeho zmene podľa § 388 CSP tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku najvyššieho súdu.

65. Najvyšší súd len na okraj poznamenáva, že vzhľadom na rozsah odvolacieho prieskumu daný odvolaním, vo väzbe na predmet posudzovania veci súdom prvej inštancie, nemal priestor na to, aby sa mohol vecne zaoberať ďalšími okolnosťami uvádzanými v podaniach strán, ktoré majú súvisieť s uvádzanou novou výpoveďou Zmluvy o nájme pozemku z 29.1.1998 zo strany správkyne konkurznej podstaty úpadcu a v tejto súvislosti

s jej doplnením súpisu, keďže toto netvorí predmet žalobcom uplatnenej excindácie.

K trovám konania

66. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku a vyhovieť žalobe, bolo potrebné podľa takéhoto výsledku konania, v zmysle procesnej zásady úspechu v konaní, považovať

za sporovú stranu, ktorá mala plný úspech v celom konaní, žalobcu. Preto najvyšší súd zmenil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania a podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a predchádzajúceho odvolacieho konania v rozsahu 100%. Rovnako má žalobca nárok aj na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ C. s. p.).

Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, h/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.